

นายสำเร็จ แก้วกระจ่าง
ผู้อำนวยการ โรงเรียนนวมินทราชินิศ ตรีวิทยา พุทธมณฑล
คันมาฝาก (วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓)

บทบาทหน้าที่ครูประจำชั้น และครูผู้สอน

1. ทำการสอนวิชาที่ได้รับมอบหมาย สัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 18 คาบ
2. ทำโครงการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ และเตรียมอุปกรณ์การสอน
3. เตรียมการสอน ทั้งด้านสื่อ – อุปกรณ์ เทคโนโลยี กิจกรรม แหล่งการเรียนรู้และวิทยากรหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น(ในกรณีที่มี)
4. ผลิตสื่อการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น
5. ดำเนินการสอน โดยเน้นกระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อ – อุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งกิจกรรมที่ทันสมัย สัมพันธ์กับเหตุการณ์บ้านเมืองและสาระการเรียนรู้
6. จัดปายนิเทศ มุมการเรียนรู้และบรรยากาศการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับบทเรียนและเหตุการณ์บ้านเมืองที่เป็นปัจจุบัน
7. ร่วมมือกับหัวหน้ากลุ่มสาระในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมเลือกเสรีที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสามารถ ความต้องการและความสนใจของนักเรียน
8. ตรวจสอบฝึกหัดหรืองานของนักเรียนและแก้ไขข้อผิดพลาดอยู่เสมอ
9. จัดการประเมินผลระหว่างภาค โดยเน้นการประเมินผลที่หลากหลายและตามสภาพจริง
10. สร้างแบบประเมินปลายภาคเรียนและปลายปีการศึกษา รวมทั้งตรวจสอบแบบประเมินและ จัดส่งผลการประเมินให้ทันเวลาที่กำหนด
11. จัดทำเอกสาร หลักฐานทางการศึกษาให้เรียบร้อยและเป็นปัจจุบัน
12. ปฏิบัติหน้าที่แทนครูที่ขาดการสอนและมีส่วนร่วมในการช่วยงานด้านต่างๆของโรงเรียน
13. พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยการเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน ค้นคว้าและวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
14. ทำหน้าที่เวรดูแลนักเรียน ตามจุดต่างๆที่ได้รับมอบหมาย ทั้งในเวลาปกติและเวลาพิเศษ
15. ดูแลความประพฤติของนักเรียน ทั้งในด้านการเรียน การรักษาระเบียบวินัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
16. ควบคุมชั้นเรียนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยอยู่เสมอ ตลอดจนป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียน
17. ติดตามนักเรียนเพื่อแก้ไขในกรณีที่นักเรียนมาโรงเรียนสาย ขาดเรียนและมีปัญหาในการเรียน การทำการบ้าน
18. ติดต่อกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด และรายงานความประพฤติ สุขภาพและอื่นๆให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ ตลอดจนรวบรวม Portfolio ของนักเรียนนำเสนอต่อผู้ปกครอง
19. ให้ความร่วมมือกับทุกฝ่ายในกิจการที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและโรงเรียน
20. ประชาสัมพันธ์ ให้คำปรึกษาและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนในแผนการเรียนต่างๆของนักเรียน
21. เข้าร่วมประชุมครู ประชุมภายในกลุ่มสาระ ประชุมภายในแผนก เพื่อปรึกษาหารือ วางแผน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอน และจัดทำโครงการต่างๆเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
22. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆตามที่โรงเรียนมอบหมาย

หน้าที่ความรับผิดชอบของครู

นางสาวอารีรัตน์ ใจเที่ยง

ครู...

คงไม่ต้องพรรณนาถึงคุณงามความดีอะไรอีก เพราะมักมีผู้สรรเสริญทุกครั้งอยู่แล้วเมื่อพูดถึงครูในยามปกติ ทุกคนมักกล่าวว่า ครูมีความดีมากมาย ควรแก่การเคารพนับถือยกย่องให้เทียบเท่าบิดามารดาผู้ให้กำเนิด ... แต่เมื่อครูทำผิด ทำไม่ถึงกลายเป็นว่า ครูเป็นแค่คนๆหนึ่ง ย่อมพลาดพลั้งกันได้ ฟังแล้วเหมือนปิดความรับผิดชอบอย่างไรชอบกล เพราะฉันเชื่อว่า “ครู” ก็น่าจะมีจิตวิญญาณและจรรยาบรรณแห่งความเป็นครูด้วย หรืออย่างน้อยๆ น่าจะมีค่าแห่งความเป็นคน หลงเหลืออยู่บ้าง ไม่ใช่สักแต่ทำไปเพราะเป็นอาชีพ

ถ้าอย่างนั้นก็ขอให้เปลี่ยนสรรพนามใหม่เป็น “ผู้รับจ้างสอน” แทน

หน้าที่ความรับผิดชอบของครู

ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายไว้ว่า

“หน้าที่” หมายถึง กิจที่ควรกระทำหรือกิจที่ต้องกระทำ

ส่วนคำว่า “ความรับผิดชอบ” หมายถึง หน้าที่ประจำของแต่ละบุคคลเมื่อได้รับมอบหมาย และการปฏิบัติงานและหน้าที่โดยเฉพาะ ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดีที่สุดตามความสามารถของตน

ครูย่อมมีความรับผิดชอบมากมายด้วยเหตุผลเพราะครูเป็นคนที่ผู้ปกครองไว้วางใจว่าจะดูแลลูกหลานของพวกเขาได้ ถ้าครูรับเด็กมาดูแลแล้วจำเป็นต้องดูแลให้ดีที่สุด ถ้าทำไม่ได้ ถือว่าครูบกพร่องในหน้าที่ ขาดความรับผิดชอบ เมื่อครูบกพร่อง และเป็นผู้ควรรับผิดชอบตามจรรยาบรรณของครู

ครูต้องรับหน้าที่ต่างๆมากมาย ความรับผิดชอบของครูก็ต้องทวีขึ้นตามหน้าที่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมต่างๆของสังคมรอบตัวครู หน้าที่ความรับผิดชอบดังกล่าว ได้แก่

- **หน้าที่ความรับผิดชอบของครูต่อศิษย์** เช่น การแนะนำสั่งสอนดี มีความรักความเมตตาเป็นพื้นฐาน
- **หน้าที่ความรับผิดชอบของครูต่อสถานศึกษา** เช่น ช่วยสร้างศรัทธาจากประชาชนให้กับสถาบัน ช่วยพัฒนาโรงเรียนในทุกๆด้าน
- **หน้าที่ความรับผิดชอบของครูต่อเพื่อนครู** เช่น รักษาชื่อเสียงของคณะครู และให้เกียรติซึ่งกันและกัน
- **หน้าที่ความรับผิดชอบของครูต่อผู้ปกครองนักเรียน** เช่น ร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อแก้ไขปัญหาของเด็ก ซึ่งอาจเกิดจากการเรียน หรือความประพฤติ
- **หน้าที่ความรับผิดชอบของครูต่อผู้บังคับบัญชา** เช่น สนับสนุนนโยบายที่ ผู้บังคับบัญชากำหนดไว้ด้วยความสุจริตใจ ไม่กล่าววาจาเท็จหรือรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา
- **หน้าที่ความรับผิดชอบของครูต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์** ผู้เป็นครูจะต้องพยายามรักษาหน้าที่และความรับผิดชอบเหล่านี้ด้วยความสำนึก เต็มใจ เคร่งครัด และมีประสิทธิภาพ

ครูที่มีความรับผิดชอบในตัวเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีความอดทน ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่ตลอดเวลา มีจิตใจสูง มีศีลธรรม คุณธรรม มีเมตตาแก่ผู้เรียน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว จะทำให้ครูเป็น**ครูดี**

มีคุณภาพ

สุดท้ายนี้...ขอฝากกลอนซึ่งไม่ได้เกี่ยวกับหัวข้อนี้ คือว่าชอบเป็นการส่วนตัว ของคุณเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ มาฝากคุณครูทุกท่านด้วยค่ะ

ครูคือครู	ครูคือใคร	ในวันนี้
ไซ่อยู่ที่	ปริญญา	มหาด
ไซ่อยู่ที่	เรียกว่า	ครูอาจารย์
ไซ่อยู่นาน	สอนนาน	ในโรงเรียน
ครูคือผู้	ชี้นำ	ทางความคิด
ให้รู้ถูก	รู้ผิด	คิดอ่านเขียน
ให้รู้ทุกซ	รู้ยาก	รู้ปากเพียร
ให้รู้เปลี่ยน	แปลงสู้	รู้สร้างงาน
ครูคือผู้	เสริมสร้าง	วิญญาณมนุษย์
ให้สูงสุด	กว่าสัตว์	เดรัจฉาน
ครูคือผู้	สร้างสม	อุดมการณ์
ครูทำงาน	เหนื่อยเพื่อใคร	ใช้ตนเอง
ครูจึงเป็น	นักสร้าง	ที่ใหญ่ยิ่ง
สร้างคนจริง	สร้างคนกล้า	สร้างคนเก่ง
สร้างคนให้	ได้เป็นตัว	ของตัวเอง
ขอมอบเพลง	นี้มา	บูชาครู

ครูอาชีพ กับ อาชีพครู

ครูอาชีพ หมายถึง ครูที่เป็นครูด้วยใจรัก มีความพร้อมในทุก ๆ ด้านที่จะเป็นครู ประพฤติตัวดี วางตัวดี เอาใจใส่และดูแลศิษย์ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครู

ส่วนคำว่า “อาชีพครู” คือ ครูที่ใช้วิชาความรู้ที่ร่ำเรียนมา เป็นเครื่องมือในการหาเลี้ยงชีพ ไม่ได้เป็นครูด้วยใจรัก หรือสมัครใจ ครูประเภทนี้ไม่จำเป็นต้องเรียนวิชาชีพครู แค่สอนจบไปวัน ๆ หนึ่งก็พอแล้ว โดยไม่สนใจว่าศิษย์จะเข้าใจ หรือไม่เข้าใจก็ตาม ขอให้ได้เงินเดือนตามวิทยฐานะก็พอ

ในสังคมปัจจุบัน ภาวะวิกฤตคุณธรรม วัฒนธรรมพัฒนาไปอย่างรวดเร็วสวนทางกับจิตใจที่ลดต่ำลงเรื่อย ๆ ในระยะหลังมักจะมีข่าวที่ไม่ดีนักเกี่ยวกับบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงข่าวเกี่ยวกับครูที่ประพฤติตัวไม่เหมาะสม ทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพครูที่ดีทั้งหลายได้รับผลกระทบจากการดูถูกดูแคลนจากสังคมเป็นอย่างมาก เป็นไปได้หรือไม่ว่า ความประพฤติที่ไม่เหมาะสมที่เกิดขึ้นในวงการวิชาชีพครู เพราะในปัจจุบัน คนดี คนเก่ง ไม่เรียนครู คนเป็นครูด้วยแรงจูงใจในการเข้าสู่วิชาชีพที่ค่อนข้างต่ำ ไม่ศรัทธาต่อวิชาชีพครู จึงไม่สนใจรักษาเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นครูของตน อีกทั้งในวงการวิชาชีพครูเอง ระบบการพัฒนากุศลกรยังไม่มีการพัฒนาที่มากพอ จึงไม่สามารถสร้างเสริมความเป็นครูอาชีพให้สังคมเข้มแข็งขึ้นในตัวครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ ภูมิด้านทานต่อสภาพสังคมวัฒนธรรมที่วิกฤตคุณธรรมของคนในวงการจึงต่ำ

ความสำคัญของประเด็นนี้ก็คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อตัวผู้เรียน เพราะหากผู้เรียนมีครูที่เป็นแค่ผู้ยัดอาชีพรู เพียงเพื่อหาเลี้ยงชีพตนเองแล้ว อะไรจะเกิดขึ้นกับพวกเขา

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนในฐานะที่เป็นครูคนหนึ่งขอฝากถามเพื่อนๆ ครูทั้งหลายว่าเราจะเป็น

“ครูอาชีพ” หรือจะยึด “อาชีพครู” เพื่อตนเองดี

จาก นาง ญัฐนี กิตติพลภักดี

นางสาวมัทยา คิดเห็น

อาชีพครู...นี่แหละที่หนูอยากเป็น

ข้าพเจ้าเป็นบุคคลหนึ่ง ที่เป็นเรือจ้าง...แต่เป็นเรือจ้างที่ยังไม่มีความชำนาญในการพายมากนัก แต่ก็ได้มีการพัฒนาฝีมือในการพายในทุกๆ ครั้งให้ดีขึ้นเรื่อยๆ เพื่อที่จะทำให้เรือลำน้อยของข้าพเจ้าไปถึงฝั่งได้ตามปรารถนา แต่ก็อาจมีโคลงเคลงบ้าง... เปียกบ้าง... พบเจอลมพายุบ้าง... แต่สุดท้าย แต่สุดท้ายก็ถึงฝั่ง... และสามารถนำผู้โดยสารขึ้นฝั่งในที่สุด ข้าพเจ้าเป็นบุคคลหนึ่งที่มีความใฝ่ฝันตั้งแต่เด็กว่า อยากเป็น “ครู” ฝันดูแล้วอาจเป็นเรื่องธรรมดาที่เด็กๆ มักจะคิดแบบนี้

ตอนสมัยที่ข้าพเจ้ายังเป็นเด็กมักจะชอบชวนน้องๆ มาเล่นเป็นครูกับนักเรียน โดยที่ข้าพเจ้านั้นเล่นเป็นครู และชอบสอนหนังสือให้กับน้องๆ ที่เป็นนักเรียน โดยคิดว่าครูนั่นมีหน้าที่สอนหนังสือเพียงอย่างเดียวแต่พอข้าพเจ้าโตขึ้น... สิ่งต่างๆ ได้ทำให้ข้าพเจ้าเปลี่ยนแนวความคิด หันเหไปเรียนสาขาอื่น โดยที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับอาชีพ ครูเลยสักนิดเดียว เมื่อข้าพเจ้าเรียนจบ ข้าพเจ้าก็ได้งานทำเลย และงานที่ทำอยู่นั้นตรงกับสิ่งที่ข้าพเจ้าได้เรียนมา และที่สำคัญงานนั้นกำลังรุ่งเลยทีเดียว แต่ไม่รู้ว่าอะไรมาดลใจ... ที่ทำให้ข้าพเจ้าลาออกจากงาน แล้วมาสมัครเป็นครู นี้แหละค่ะ คือ จุดเริ่มต้น การเป็นครูจริงๆ นั้น แตกต่างจากที่คิดไว้มาก ข้าพเจ้าเคยคิดว่า ครู คือ ผู้ที่ให้ความรู้ แต่พอข้าพเจ้ามาสัมผัสจริงๆ ทำให้ข้าพเจ้ารู้ว่า ครู คือ ผู้ที่ปั้นดินให้เป็นดาว ผู้ที่สร้างคนให้เป็นมนุษย์ และถามตัวเองอยู่บ่อยครั้งว่าทำไมไปทำไม เราทำเพื่ออะไร (ถ้าเพื่อเงิน... ไม้ใช้อย่างแน่นอน เพราะงานเก่าได้เงินมากกว่าตั้งเยอะ) แต่ข้าพเจ้ามีความสุขที่จะทำ มีความสุขที่จะเหนื่อย และยอมแลกกับอะไรหลายๆ อย่าง กับการเป็นครู หน้าที่ของครูนั้นช่างหนักหนาสมชื่อว่า ครู จริงๆ หลายครั้งที่ข้าพเจ้านึก ท้อ เหนื่อย และร้องไห้ อยู่หลายหน แต่ข้าพเจ้าก็สามารถลุกขึ้นกลับมายืนได้อีกครั้งและอีกครั้ง ได้ เพราะ ลูกศิษย์ ทำให้ข้าพเจ้าได้มีแรงบันดาลใจในการทำงาน ทำให้รู้ว่าเราทำเพื่อใคร อยู่เพื่อใคร ทุ่มเทเพื่อใคร ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะเหนื่อยแค่ไหน แต่พอได้ยินคำว่า “อย่าท้อนะคะ อาจารย์หนูรักอาจารย์คะ” ความเหนื่อยเหล่านั้นก็หายไปทันที ถ้าผู้อ่านเป็นครูเช่นเดียวกับข้าพเจ้า...คงจะเข้าใจว่าเป็นอย่างไร และคงมีความรู้สึกคล้ายๆ กัน

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณท่านผู้อ่านที่สละเวลาให้ และขอเป็นกำลังใจแก่ครูทุกท่าน รวมถึงผู้ที่กำลังจะตัดสินใจเป็นครูด้วยว่าจงภูมิใจเถอะค่ะว่า

“ครูคือผู้สร้างคน“

“ความก้าวหน้าของครู อยู่ที่ความสำเร็จของศิษย์“